

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
GRAZIO MERCIECA**

Seduta tal-15 ta' Dicembru, 2003

Talba Numru. 135/2002

Eucharistico Gauci

vs

Jesmond u Mary Anne Konjugi Borg

It-Tribunal;

Ra l-avviz tat-talba li jghid hekk:

“Peress illi l-konvenuti ghandhom ihallsu lill-attur is-somma ta' tmien mija u hdax-il lira Maltin u hmistax-il centezmu (Lm811.15) dovuti lilu bhala hlas ta' xoghol ta' stallazzjoni elettrika u plumbing u materjal maghmul u ipprovdut lilkom fid-dar ta' l-abitazzjoni u hanut taghkom.

Il-konvenuti ghandhom jigu kkundannati ihallsu ukoll l-imghaxijiet fuq dan l-ammont, l-ispejjes ta' l-ittri ufficjali mibghuta fil-hmistax (15) ta' Gunju tas-sena elfejn u

Kopja Informali ta' Sentenza

wiehed (2001) u fit-tnejn u ghoxrin (22) ta' Novembru 2002 u l-ispejjes ta' din il-procedura.”

Ra r-risposta:

“Nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuti konjugi Borg.

Jeccepixxu bir-rispett”

(i) Preliminarjament ghar-rigward il-kont ta' LM539, dan huwa allegatament dovut dwar xoghol li sar fid-dar residenzjali tal-konvenuti f' “Jesmar House”, Triq Wied is-Rahhan, Qala, Ghawdex, liema xoghol sar fl-1994 u ghaldaqstant tapplika l-preskrizzjoni kemm tat-tmintax (18) il-xahar u ta' hames (5) xnin – Artikoli 2148(a) u 2156(f) tal-Kodici Civili.

(ii) Illi ghar-rigward is-somma ta' tmienja u sebghin lira (LM78) stima, dan l-ammont m'huwiex dovut.

(iii) Illi dwar l-ammont ta' LM54.80c0m u LM139.35c, dan l-ammont huwa allegatament dovut minhabba xoghol ta' dawl u tal-ilma li sar fil-hanut tal-konvenuti bl-isem “Sweet Sensations Confectionery”, fi Pjazza San Giusepp, Qala, Ghawdex, liema ammont huwa esagerat ghal ahhar.

(iv) Fi kwalunkwe kaz topera l-kumpensazzjoni.

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.”

Sema' l-provi;

Ikkunsidra:

Illi kwantu ghall-eccezzjoni tal-preskrizzjoni, l-atturi ghamlu kemm din l-eccezzjoni kif ukoll l-eccezzjoni tal-kumpensazzjoni. Intqal ricentement in re **Guido J. Vella A. & C.E. vs Dr. Emanuel Cefai LL.D.** 05.10.2001 mill-Qorti tal-Appell kollegjalment komposta li:

L-eccezzjoni tal-kompensazzjoni jekk tinghata wara li jkun ghadha z-zmien tal-preskrizzjoni tikkostitwixxi rinunzja tacita ghall-istess preskrizzjoni. Il-preskrizzjoni hija inkompatibbli mal-eccezzjoni tal-kompensazzjoni. Xejn ma jiswa li l-kompensazzjoni tigi opposta in subordine u bla pregudizzju tal-preskrizzjoni ghax bil-fatt tieghu stess, il-konvenut li jeccepixxi l-kompensazzjoni jigi li irrinunzja ghall-preskrizzjoni li hu ma jistax isalva b'semplici rizerva." (Volum XXXII.i.639 ; Volum XXXIV.i.326 ; Volum XXX.i.964 u Volum XLIV.ii.519 fost ohrajn). "La compensazione e' una specie di pagamento e non si paga un debito quando lo si vuol lasciare prescrivere" (Troplong Prescrizione, para. 66 u 618 (8)).

Ghalhekk filwaqt li gie ritenut illi l-eccezzjoni tal-pagament ma kinitx inkompatibbli ma' dik tal-preskrizzjoni, gie minn dejjem sostnut illi "hija inkompatibbli mal-eccezzjoni tal-preskrizzjoni, dik tal-inezistenza assoluta tal-kreditu jew dik tal-kompensazzjoni" (Volum XXX.i. 964).

Ghalhekk l-eccezzjoni dwar il-preskrizzjoni qieghdha tigi respinta.

Kwantu ghall-mertu, l-attur qieghed jitlob il-hlas fuq tlett kontijiet konsekuttivi u ghalhekk it-Tribunal ghall-konvenzenza sejjer jikkunsidrahom kemm jista' jkun wiehed wiehed.

Kwantu ghall-ewwel kont, li kien jirrigwarda xoghol fid-dar matrimonjali tal-konvenuti, il-konvenuti fir-risposta taghom eccepew il-preskrizzjoni u fil-mertu eccepew il-kompensazzjoni. Fix-xhieda taghom qalu li dwar l-ewwel kont kollox kien issetiljat kemm minhabba s-self ta' elfejn u hames mitt lira li huma kienu ghamlu lill-konvenut kif ukoll minhabba xoghol iehor esegwit mill-konvenut a beneficcu tal-attur. Kieku kien hemm tabilhaqq kumpensazzjoni, kien jigi li l-attur kellu bilanc x'jaghti lill-konvenuti, ghax il-kont tieghu ma kienx tela' ghal LM2,500. Di piu', *a tempo vergine*, biex jinghad hekk, fl-ewwel risposta li l-konvenuti baghtu lill-attur fl-20 ta' Novembru 2001, ma tkellmux dwar tpacija li diga kienet saret, imma allegaw li kien ghad fadlilhom jiehdu total ta'

LM987.25c minghand l-attur. Inkluz f'dan l-ammont kien hemm LM500 kapital mis-somma mislufa (li incidentalment l-attur ghamel tpacija taghhom) u LM240 imghax bit-8% fuq LM2,500; LM200 bilanc ta' prezz ta' post f'Saint James Street li kienu bieghu lill-attur u LM47.20 prezz ta' xi xoghol. Issa mhux biss din il-verzjoni tal-affarijiet ma taqbilx ma dak li l-konvenuti qeghdin jallegaw quddiem it-Tribunal, imma wkoll ma taqbilx mad-dokumenti esibiti u provi akkwiziti ohrain: per ezempju, skond il-kuntratt ta' bejgh ta' Triq San Gakbu Nadur, Ghawdex maghmul fit-8.10.1992, il-prezz thallas prezenzjalment fuq l-att innifsu, kif jidher mill-istess att (E.G.44 esibit animo ritirandi). Di piu', din l-ittra tikkonferma dak li qal l-attur fis-sens li m'ghamilx tpacija tal-LM2,000 mid-dejn, imma li dawn hallashom cash fuq talba tal-istess konvenuti : *kont selliftek is-somma ta' LM2,500 u tajtni biss elfejn lira (Dok E a fol 23)*. Dawn il-kontradizzjonijiet kollha jinducu lil dan it-Tribunal biex jiskarta l-verzjoni tal-konvenuti ghar-rigward tal-ewwel kont.

Rigward it-tieni kont u t-tielet kont, jirrizulta li dawn kienu inflazzjonati mhux hazin u ghalhekk it-Tribunal jirriducihom, *arbitrio boni viri*, ghas-somma ta' LM80.

Ghaldaqstant it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi jilqa' t-talba attrici kif dedotta fl-avviz tat-talba limitatament ghas-somma ta' LM619 bl-imghax legali mid-data tad-decizjoni sad-data tal-eventwali hlas effettiv u bl-ispejjez tal-istanti 4/5 lill-konvenuti u 1/5 lill-attur.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----